

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАУКОВОЇ ДУМКИ В МЕНЕДЖМЕНТІ, ГАЛУЗЯХ СПОРТУ, ОБСЛУГОВУВАННЯ ТА ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я

*Тези доповідей
III Міжнародної студентської наукової конференції
(26-27 вересня 2024 року, м. Львів)*

*За загальною редакцією
Наталії ПАВЛЕНЧИК*

Львів -2024

УДК 339.9(477)

**АНАЛІЗ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОГО СТАНУ УКРАЇНИ В
УМОВАХ ВІЙНИ****Владислав ЦІЗДИН**

аспірант

Науковий керівник – Лілія ІВАНОВА

канд. екон. наук, доцент

Львівський державний університет фізичної культури
імені Івана Боберського (Україна)

Повномасштабне вторгнення росії в Україну зруйнувало економіку нашої країни, спровокувало гуманітарну кризу, загальмувало економічне зростання, посилило нестабільність глобальної геополітичної ситуації. Крім того, наслідками війни стане зростання цін на сировинні товари й ослаблення зовнішнього попиту з боку єврозони. У низці регіонів України економічна діяльність стала неможливою, оскільки війна зруйнувала виробничу інфраструктуру і призвела до зупинки міжнародної торгівлі товарами. Сусідні країни зіштовхнулися з негативними наслідками впливу війни, у тому числі у результаті розриву найважливіших торгових і транспортних маршрутів, різкого скорочення обсягу грошових переказів трудових мігрантів, а також підвищення цін на сировинні товари й прискорення інфляції. Війна гальмує регіональну торгівлю, послаблюючи зовнішній попит з боку єврозони – найбільшого торгового партнера країн регіону Європи, Центральної Азії та рф [1].

Зростання цін на енергоресурси безпосередньо призвело до збільшення витрат на імпорт і розширення дефіцитів рахунків поточних операцій, особливо в країнах із високим ступенем залежності від імпорту енергоресурсів. Крім того, він став причиною значних бюджетних витрат у низці країн, де збережено субсидії на викопні види палива.

Згідно з даними Центру Разумкова, обсяг випуску товарів і послуг у регіоні ЄЦА скоротився у 2022 р. приблизно на 3 %, оскільки війна в Україні та її наслідки відображаються на товарних і фінансових ринках, торгових і міграційних зв'язках, а також на рівні довіри підприємців і споживачів.

Відповідно до базового прогнозу, у найближчій перспективі війна в Україні не припиниться, проте військові дії будуть дедалі більше обмежені східними районами країни. Крім того, базовий сценарій передбачає, що протягом прогнозного горизонту збережеться підвищений рівень невизначеності, як в порівняннях з історичними нормами, а санкції, уведені проти РФ та Білорусі у відповідь на вторгнення в Україну, залишатимуться в силі [2].

У регіоні ЄЦА ризики для прогнозу, як і раніше, зміщено в бік подальшого зниження. Якщо збройний конфлікт затягнеться або посилиться, він може завдати набагато більших економічних збитків і підвищити ймовірність фрагментації міжнародної торгівлі та інвестицій, особливо на тлі підвищення напруженості в регіоні. До того ж гуманітарна ситуація, яка вже близька до катастрофічної, може стати ще гіршою [3].

Зберігається ймовірність погіршення прогнозу під впливом фінансового стресу, особливо з урахуванням високих рівнів боргу й підвищеного рівня інфляції. Солідні макроекономічні буферні резерви РФ уже виснажено, що підвищує ризик кредитної кризи в банківському секторі: додаткові обмеження можуть ще більше порушити роботу внутрішніх фінансових ринків і викликати іще більш значну макроекономічну дестабілізацію. Існують невідомі ризики, які можуть матеріалізуватися в регіональній фінансовій системі; ймовірність їх виникнення пов'язана з недооцінюванням взаємодії з РФ – наприклад, через позабіржові продукти з використанням позикових коштів, в основі яких лежать російські активи [4].

Реалізація таких накреслень буде вкрай непростим процесом. Тим більше, що геополітичний і гео економічний простір виявлятимуть значний вплив на політичне й економічне середовища України.

Сьогоднішній гео економічний простір характеризується швидким наростанням суперечливих тенденцій, у т. ч. зумовлений посиленням конкурентних протистоянь. Особливістю нинішнього етапу глобалізації є масовані спроби (у межах нової економічної політики розвинутих країн) «повернення» промислових виробництв із висхідних країн (куди вони раніше

були виведені як прямі іноземні інвестиції) до своєї країни (reshoring), зменшення економічних контактів із країнами – політичними опонентами й розширення співпраці з партнерськими країнами (friendshoring), посилення співпраці в межах інтеграційних та інституційних утворень, до складу якого, крім партнерських країн, залучено країни, які можуть стати надійними економічними й політичними партнерами (fragmentegration), результатом чого має стати утворення нових стійких (до зовнішніх шоків) ланцюгів доданої вартості. А старі ланцюги постачання, які вважалися ознакою вільної торгівлі й економічної ефективності, сьогодні набувають ризикованості а вразливості, причому в умовах посилення не лише економічної, а й геополітичної конкуренції [3].

Список використаних джерел:

1. Кучеренко С. План Маршалла скасовується: яким бачить МВФ повоєнне відновлення України. І чому майже немає надії на вибухове зростання іноземних інвестицій. URL:<https://mind.ua/publications/20255748-plan-marshalla-skasovuetsya-yakim-bachit-mvf-povoenne-vidnovlennya-ukrayin>.
2. Геополітичні та геоекономічні зміни, формовані під впливом російської агресії, та оновлення місця України у світовому просторі. URL https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_TRANSFORMANS_UKR.pdf.
3. Якименко Ю., Юрчишин В. В утвердженні економічної свободи в Україні. – Центр Разумкова. URL: <https://razumkov.org.ua/images/2023/04/07/2023-MATRA-I-KVARTAL.pdf>.
4. KPMG: огляд прогнозів геополітичних ризиків у 2023 р. – висновки для бізнесу. URL: <https://mind.ua/publications>